

ชื่อเรื่อง	แนวทางการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวในสวนสัตว์ดุสิตสำหรับกลุ่มเยาวชน กรณีศึกษานักเรียนระดับประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล
ผู้ศึกษาค้นคว้า	ชาลิดา วรรณวาทิกุล, พิมพ์พนิต ธนชญาณ์กุล
ที่ปรึกษา	ดร. เทิดชาย ช่วยบำรุง
ประเภทสารนิพนธ์	การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ศศ. ม. สาขาวิชาการจัดการโรงแรม และการท่องเที่ยว, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2552
คำสำคัญ	แนวทางการพัฒนา กิจกรรมท่องเที่ยว สวนสัตว์ดุสิต

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวในสวนสัตว์ดุสิตสำหรับกลุ่มเยาวชน กรณีศึกษานักเรียนระดับประถมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ศึกษาถึงพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ที่เข้ามาเที่ยวสวนสัตว์ดุสิต
2. ศึกษาถึงความพึงพอใจต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวในสวนสัตว์ดุสิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล
3. ศึกษาความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลที่มีต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่เข้ามาเที่ยวสวนสัตว์ดุสิต
4. ศึกษาถึงความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลที่มีต่อความพึงพอใจต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวในสวนสัตว์ดุสิต
5. ศึกษาข้อเสนอแนะในการพัฒนาปรับปรุงการบริการ และกิจกรรมท่องเที่ยวในสวนสัตว์ดุสิต

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน โดยคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นตัวแทนประชากรตามหลักการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample size) โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของยามานะ (Yamane) ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และค่าความคลาดเคลื่อนเกิดขึ้นได้ในการสุ่มตัวอย่างในระดับร้อยละ 5

ผลการวิจัยพบว่า พบว่า นักเรียนที่มาท่องเที่ยวสวนสัตว์ดุสิต ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 57.5 มีการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 26.8

พฤติกรรมด้านวิธีการเดินทาง จำนวนครั้งที่มาเที่ยว ระยะเวลาที่ใช้ท่องเที่ยวต่อครั้ง และช่วงเวลาที่เดินทางมาท่องเที่ยว พบว่า นักเรียนที่เดินทางมาท่องเที่ยวสวนสัตว์ดุสิตโดยรถโรงเรียนมากที่สุดร้อยละ 72.8 นักเรียนส่วนใหญ่เคยเดินทางมาท่องเที่ยวสวนสัตว์ดุสิต 1 ครั้ง ร้อยละ 55.8 ระยะเวลาที่นักเรียนส่วนใหญ่ใช้ท่องเที่ยวสวนสัตว์ดุสิต คือ ครึ่งวัน ร้อยละ 74.3 และช่วงเวลาที่เดินทางมาท่องเที่ยว คือ วันจันทร์ – ศุกร์ ร้อยละ 93

พฤติกรรมการท่องเที่ยวในช่วงก่อน ระหว่าง และหลังการท่องเที่ยว พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มาท่องเที่ยวในสวนสัตว์ดุสิต มีพฤติกรรมก่อนการท่องเที่ยวในทุกด้านระดับปานกลาง ส่วนพฤติกรรมระหว่างการท่องเที่ยวในสวนสัตว์ดุสิต พบว่ามีการทิ้งขยะในบริเวณที่จัดไว้ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$) ในขณะที่เดียวกันมีพฤติกรรมเชิงลบต่อการท่องเที่ยวในระดับน้อย ไม่ว่าจะเป็นการขีดเขียน และการทำลายทรัพย์สินของสวนสัตว์ ($\bar{X} = 1.12$) ทำลายต้นไม้ และสิ่งแวดล้อมภายในสวนสัตว์ ($\bar{X} = 1.07$) นำสิ่งที่เป็นธรรมชาติออกจากสวนสัตว์ ($\bar{X} = 1.13$) ส่งเสียงดังรบกวนสัตว์ป่า และนักท่องเที่ยวท่านอื่น ๆ ($\bar{X} = 1.22$) แกล้ง ยุแหย่ และทำร้ายสัตว์ ($\bar{X} = 1.12$) ส่วนพฤติกรรมหลังการทัศนศึกษาในระดับมาก ทั้งด้านการตั้งใจจะกลับมาเที่ยวอีกครั้งเมื่อมีโอกาส ($\bar{X} = 3.72$) และด้านประชาสัมพันธ์/เผยแพร่ข้อมูลการทัศนศึกษาให้บุคคลอื่นทราบ ($\bar{X} = 3.55$)

พฤติกรรมด้านการรู้จักหรือรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับสวนสัตว์ดุสิตของนักเรียนประถมศึกษาในเขตกรุงเทพฯ พบว่า นักเรียนที่มาท่องเที่ยวรู้จักหรือได้รับข้อมูลของสวนสัตว์ดุสิตจากหลายแหล่ง โดยรู้จักจากแผ่นพับ/โบชัวร์ ร้อยละ 97.3 วิทยู ร้อยละ 96.8 หนังสือพิมพ์ ร้อยละ 95.0 หนังสือ นําเที่ยว ร้อยละ 93.3 อินเทอร์เน็ต ร้อยละ 92.8 และรู้จักโทรทัศน์ ร้อยละ 38.5 ส่วนรู้จักจาก ผู้ปกครอง/ครู-อาจารย์/ญาติ/เพื่อน เพียงร้อยละ 17.5

นักเรียนที่มาท่องเที่ยวสวนสัตว์ดุสิตมีความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวสวนสัตว์ดุสิตในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$) และหากพิจารณาเป็นรายกิจกรรม พบว่า ผู้เรียนมีระดับความพึงพอใจต่อทุกกิจกรรมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ กิจกรรมโชว์ความสามารถของสัตว์ ($\bar{X} = 3.80$) กิจกรรมชมความสามารถของช้างและการเดินรำแบบชาวเคนย่า ($\bar{X} = 3.74$) กิจกรรมนั่งรถรางชมรอบสวนสัตว์ดุสิต ($\bar{X} = 3.71$) กิจกรรมชมพิพิธภัณฑ์สัตว์นานาชนิด ($\bar{X} = 3.61$) และ กิจกรรมชมสัตว์เลื้อยคลานชนิดต่างๆ ($\bar{X} = 3.51$)

จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า เพศแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการท่องเที่ยวในสวนสัตว์ดุสิตแตกต่างกัน ส่วนระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการท่องเที่ยวในสวนสัตว์ดุสิตแตกต่างกันเช่นกัน

อีกทั้งยังพบว่า เพศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวด้านวิธีการเดินทาง ด้านจำนวนครั้งการเดินทางมาเที่ยว ด้านระยะเวลาที่ใช้ท่องเที่ยวต่อหนึ่งครั้ง และด้านช่วงเวลาที่มาท่องเที่ยว ส่วนระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวด้านวิธีการเดินทาง ด้านจำนวนครั้งมาเที่ยว ด้านระยะเวลาที่ใช้ท่องเที่ยวต่อหนึ่งครั้ง และด้านช่วงเวลาที่มาท่องเที่ยว

นอกจากนั้น เพศแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวในสวนสัตว์ดุสิตแตกต่างกัน และระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวในสวนสัตว์ดุสิตแตกต่างกันเช่นกัน

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการให้บริการพบว่า นักเรียนที่มาท่องเที่ยวสวนสัตว์ดุสิตต้องการให้ปรับปรุงใน 5 อันดับแรก คือ ด้านร้านค้า-ร้านอาหาร ด้านห้องน้ำ ด้านราคาอาหาร ด้านสถานที่พักผ่อน ด้านป้ายบอกทาง ป้ายเตือนและสัญลักษณ์ต่าง ร้อยละ 38.3, 29.5, 17.5, 10.8 และ 10.3 ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงกิจกรรมด้านต่างๆ ของสวนสัตว์ พบว่า นักเรียนที่มาท่องเที่ยวสวนสัตว์ดุสิตมีข้อเสนอแนะว่า อยากให้มีการเพิ่มเวลาในการชมแต่ละรอบในทุกกิจกรรม ควรเพิ่มรอบการเข้าชมใน 4 กิจกรรม คือ กิจกรรมรถรางนำชมรอบสวนสัตว์ ร้อยละ 32.3 กิจกรรมความสามารถของช้างและการเดินรำแบบชาวเคนย่า ร้อยละ 32.8 กิจกรรมชมสัตว์เลื้อยคลาน ร้อยละ 17.3 กิจกรรมโชว์ความสามารถของสัตว์ ร้อยละ 26.5 และควรเพิ่มจำนวนสัตว์ใน 2 กิจกรรม คือ กิจกรรมชมพิพิธภัณฑสถานสัตว์นานาชนิด ร้อยละ 13.3 และกิจกรรมชมสัตว์เลื้อยคลาน ร้อยละ 10.8